

Protokół Nr 4/19
z posiedzenia Komisji Ochrony Zdrowia, Środowiska
i Pomocy Społecznej odbytego w dniu 17 stycznia 2019 r.

Obecni:

- radni według listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do protokołu,
- p. B. Baka – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- p. E. Ocyłokp. E. Ocyłok – Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator Sekcji Pomocy Instytucjonalnej w dziale Pomocy Środowiskowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- p. K. Dąbrowska.

Porządek posiedzenia:

1. Wizytacja Schroniska dla osób bezdomnych.
2. Analiza projektów uchwał Rady Miasta Oświęcim.
3. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji.
4. Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1

Komisja odbyła posiedzenie wyjazdowe celem zapoznania się z funkcjonowaniem Schroniska dla osób bezdomnych w Oświęcimiu. Na miejscu wszelkich informacji oraz wyjaśnień udzieliły: Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – p. B. Baka oraz koordynator Sekcji Pomocy Instytucjonalnej w dziale Pomocy Środowiskowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – p. E. Ocyłok, które jednocześnie odpowiedziały na pytania i wątpliwości członków Komisji.

Pani E. Ocyłok omówiła działalność Noclegowni na podstawie 2018 r. przedstawiając członkom Komisji prezentację multimedialną.

W okresie 01.01.2018 – 31.12.2018 r.:

- ze wsparcia w postaci tymczasowego miejsca noclegowego w Schronisku korzystało 58 osób bezdomnych,
- ze wsparcia w postaci miejsca w Ogrzewalni skorzystało 69 osób, w tym 19 spoza miasta Oświęcim,

- z Łaźni Miejskiej skorzystało łącznie 98 osób,
- 3 osoby bezdomne usamodzielnili się.

Osoby bezdomne przebywające w Schronisku objęte są kontraktami socjalnymi w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. W kontrakcie zawarte są zobowiązania osoby bezdomnej i Ośrodka w formie działań edukacyjnych, terapeutycznych, informacyjnych, środowiskowych, podejmowanych w celu aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezdomnych, ukierunkowanych docelowo na usamodzielnienie od systemu pomocy społecznej.

W realizację kontraktów socjalnych zaangażowanych było 6 pracowników socjalnych. 3 kontrakty socjalne zakończyły się usamodzielnieniem osób bezdomnych, w tym 2 osoby pozostają nadal w monitoringu pracownika socjalnego, w celu wspierania w kontynuowaniu i utrwalaniu pozytywnych zmian.

W celu aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezdomnych w 2017 roku zrealizowano:

- instruktaże zawodowe – realizowane w Domu Socjalnym przez 4 osoby bezdomne, w ilości łącznie 157 godzin,
- prace społecznie użyteczne – realizowane w Domu Socjalnym, uczestniczyła w nich 1 osoba bezdomna, która zrealizowała 188 godzin. (koszenie, poprawa nawierzchni drogi dojazdowej, przygotowanie klombów, prace porządkowe w komórkach, prace pomocnicze przy realizowanych instruktażach zawodowych, uprzątnięcie kwater na Cmentarzu Komunalnym),
- doskonalenie umiejętności zawodowych – realizowane w Schronisku, uczestniczyła 1 osoba, która zrealizowała 25 godzin (remont Palarni),
- czynności usługowe wobec innej osoby – realizowane w Schronisku, uczestniczyły 2 osoby (przygotowywanie posiłków, przynoszenie posiłków, zakupy, pomoc w czynnościach higienicznych). Osoba wspierana oczekiwała na miejsce na powrót do miejsca zamieszkania,
- wykonywanie dezynfekcji i dezynsekcji – usługi realizowane w Łaźni miejskiej przez łącznie 18 osób w ilości 1285 zabiegów,
- zatrudnienie – w 2018 roku 4 osoby bezdomne podjęły zatrudnienie. 6 kolejnych utrzymało pracę, którą podjęło przed 2018, 15 osób wykonywało prace dorywcze lub podejmowało czasowe zatrudnienie w oparciu o umowy.

W 2018 roku zrealizowano projekt socjalny pn. „Tam gdzie jest dobra wola, znajdzie się i rozwiązanie”, w którym uczestniczyło łącznie 55 osób. W ramach projektu odbyły się:

- Zajęcia edukacyjne:
 - „Powrót do Edenu” (uczestniczyło 12 osób, 6 zajęć);
 - „Kuchnia pełna cudów” (uczestniczyły 22 osoby, 9 zajęć);
 - „Warsztaty z prawdziwego zdarzenia” (uczestniczyły 2 osoby, 6 zajęć),
 - „Ekologiczne porządki” (uczestniczyło 7 osób, 2 zajęcia).
 - „Działania wolontarystyczne” (uczestniczyło 7 osób, zajęć 5).
- Zajęcia środowiskowe:
 - Święta Wielkanocne pn. „Nowe nadzieje” (objęto wsparciem około 30 osób)
 - Ognisko integracyjne pn. „W pierścieniu ognia” (uczestniczyło 10 osób – działanie łączone z Domem Socjalnym).
 - Grill integracyjny (uczestniczyło 28 osób).
 - Święta Bożego Narodzenia pn. „W oczekiwaniu na pierwszą gwiazdkę” (objęto wsparciem około 40 osób).
 - „Filmowa fascynacja” (objęto wsparciem 24 osoby, 2 zajęcia).

Profilaktyka uzależnień:

- W ramach realizowanego w Domu Socjalnym projektu socjalnego pn. „Moje życie w moich rękach – nie dam się wykluczyć!” prowadzono regularne indywidualne konsultacje terapeutyczne. W 128 godzin konsultacji terapeutycznych uczestniczyło 45 osób, w tym 27 osób bezdomnych,
- zorganizowano również 8 wykładów profilaktycznych z elementami warsztatu w ramach cyklu pn. „Potencjalny wojownik – nic co mocne nie jest mi obce”, w których ogółem wzięło udział 28 osób,
- dodatkowo 1 osoba dobrowolnie odbyła leczenie stacjonarne, 3 osoby uczestniczyły w spotkaniach grupy AA, 4 osoby uczestniczyły w konsultacjach terapeutycznych w MOPS.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej ze społecznością osób bezdomnych regularnie odbywają się spotkania Społeczności (w 2018 r. odbyło się ich 19), na których omawiane są bieżące problemy dotyczące osób bezdomnych, ich pobytu w placówce. Społeczność służy również budowaniu poczucia odpowiedzialności za miejsce pobytu, ale również angażowania się w życie społeczne miasta.

Efekt Synergii w pracy z osobami bezdomnymi:

- Pomoc dla Amelki Sanak – współpraca ze Stowarzyszeniem STEMPELEK oraz Fundacją Mała Orkiestra Wielkiej Pomocy, przygotowanie ozdób świątecznych, udział w Wielkim Charytatywnym Jarmarku Bożonarodzeniowym, przekazana kwota na rzecz Amelki 914,50 zł.
- Regularny pobyt w Schronisku.
- Zaangażowanie w prace na rzecz Schroniska, nawet po jego opuszczeniu.
- Zaangażowanie w realizację działań integracyjnych i świątecznych.
- Opieka nad bezdomnym psem.
- Zero waste w Schronisku (uczymy zaradności i postawy proekologicznej).
- Wsparcie wykracza poza grono osób bezdomnych.
- Budowanie społeczności i poczucie przynależności do niej – zwiększenie bezpieczeństwa w placówce.
- Odbudowa więzi rodzinnych – dodatkowe wsparcie w wychodzeniu z bezdomności.

Formy wsparcia z jakiego korzystają osoby bezdomne:

- tymczasowe miejsce noclegowe,
- pomoc finansowa,
- schronienie w Ogrzewalni,
- Łaźnia Miejska (kąpiel, dezynfekcja, pranie),
- pomoc rzeczowa w postaci pozyskanych: artykułów spożywczych, gotowych posiłków, odzieży, innych tekstyliów,
- pomoc w zagospodarowaniu się w nowym miejscu zamieszkania,
- pobyt w mieszkaniu chronionym, w tym pomoc w zagospodarowaniu się (w 2019 roku zaplanowano skierowanie kolejnych 4 osób bezdomnych),
- praca socjalna,
- pomoc w nabywaniu umiejętności niezbędnych w życiu codziennym (higienicznych, porządkowych, zdrowotnych),
- wsparcie terapeutyczne i profilaktyczne.

Trudności, z jakimi boryka się Schronisko:

- niewystarczająca liczba etatów,
- długie pozostawanie w placówce,

- niska motywacja do przejścia na mieszkania chronione (utrata punktów za bezdomność),
- zmniejszająca się z roku na rok rotacja użytkowników Schroniska,
- coraz większy odsetek osób z eksmisji w ogólnej liczbie osób bezdomnych,
- stan zdrowia osób bezdomnych – osoby niesamodzielne,
- brak pomieszczeń do pracy merytorycznej, zwłaszcza o charakterze grupowym.

W 2018 roku działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w zakresie pomocy i wsparcia kierowanego do osób bezdomnych została zgłoszona jako dobra praktyka w ramach realizowanego przez Ogólnopolską Federację na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności projektu „Pokonać bezdomność”, współfinansowanego ze środków Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym.”.

Do projektu zostały zakwalifikowane 32 dobre praktyki z całego kraju, po dwie z każdego województwa, w tym jedna praktyka prezentowana przez samorządy, druga przez organizacje pozarządowe. Z rąk Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Pani Elżbiety Rafalskiej przedstawiciele MOPS i Urzędu Miasta odebrali wyróżnienie „w uznaniu osiągnięć stanowiących istotny wkład w rozwój innowacyjnych form pomocy osobom bezdomnym w Polsce”, za Dobrą praktykę w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Przewodniczący Komisji – radny A. Jakubowski podziękował za przedstawienie działalności Schroniska oraz wyraził uznanie za trud i ciężką pracę wkładaną przez pracowników Schroniska.

Ad. 2

1.

Komisja przeanalizowała projekt uchwały w sprawie ustanowienia programu osłonowego gminy Miasto Oświęcim w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 „Posiłek dla dzieci i młodzieży”.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej należy zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym i dożywianie dzieci (art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej). W ramach realizacji przedmiotowego zadania

w mieście Oświęcim przyjęty jest Uchwałą Nr XXVII/505/16 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 października 2016 r. Program osłonowy gminy Miasto Oświęcim w zakresie dożywiania na lata 2016-2020 „Posiłek dla dzieci i młodzieży”. Istotą tego programu jest możliwość udzielenia bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej, doraźnej pomocy w formie gorącego posiłku dzieciom i młodzieży, realizowanego odpowiednio w przedszkolu lub szkole, gdy w szczególnie uzasadnionych przypadkach uczeń lub dziecko wyraża chęć jego zjedzenia. Program powyższy był utworzony w związku z ustanowionym przez Radę Ministrów wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r.). Od dnia 1 stycznia 2019 r. w/w program rządowy został zastąpiony nowym programem Rady Ministrów t.j. wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023, który został przyjęty Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (M.P. z 2018 r. poz. 1007). W związku z tym, że program osłonowy z 2016 r. przyjęty uchwałą Nr XXVII/505/16 Rady Miasta Oświęcim nawiązuje w swej treści do programu Rządowego przyjętego uchwałą Nr 221 z dnia 10 grudnia 2013 r., koniecznym jest jego uchylenie i przyjęcie nowego programu osłonowego nawiązującego do wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Nowy program rządowy, który przewiduje możliwość uzyskania dofinansowania na realizację zadania własnego gminy w zakresie dożywiania, również przewiduje możliwość zapewnienia, bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej, posiłku dzieciom i uczniom realizowanego w szkole lub w przedszkolu, gdy w szczególnie uzasadnionych przypadkach uczeń lub dziecko wyraża chęć jego zjedzenia. Dofinansowanie zaś zadania obwarowane jest posiadaniem przez gminę stosownego programu osłonowego oraz udziałem środków własnych gminy w realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

Komisja w głosowaniu za – 2, przeciw – 0, wstrzym. - 0 pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie ustanowienia programu osłonowego gminy Miasto Oświęcim w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 „Posiłek dla dzieci i młodzieży”.

2.

Komisja przeanalizowała projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/897/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020.

Stosownie do regulacji art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii.

W tym względzie obecnie obowiązującym dokumentem w mieście Oświęcim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020, która została przyjęta uchwałą Nr XLVIII/897/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 stycznia 2014 r. Zgodnie z zapisami w niej zawartymi powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Oświęcim Zespół oceniający strategię dokonuje raz na rok oceny poziomu wdrożenia zapisów strategicznych, a następnie przygotowuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w mieście Oświęcim winien przekazywać Prezydentowi Miasta i Radzie Miasta sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii. Dotychczas roczna ocena skuteczności polityki społecznej przekazywana była za pośrednictwem tut. Ośrodka Prezydentowi Miasta i następnie za pismem Prezydenta Miasta – Radzie Miasta Oświęcim w miesiącu czerwcu danego roku.

Z uwagi na wskazaną powyżej regulację art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym nakładającą obowiązek przedstawienia raportu o stanie gminy uwzględniającego m.in. realizację strategii, w terminie do dnia 31 maja, koniecznym jest dokonanie zmian w postanowieniach strategii (pkt.2. zawarty w Części Programowej (III)), iż raport monitoringowy wraz z oceną skuteczności polityki społecznej w mieście Oświęcim przekazywany jest za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu Prezydentowi Miasta Oświęcim, a następnie przedstawiany jest Radzie Miasta Oświęcim w ramach raportu o stanie gminy, o którym mowa w art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym.

Komisja w głosowaniu za – 2, przeciw – 0, wstrzym. - 0 pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/897/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2014-2020.

Ad. 3

Komisja przez aklamacje przyjęła protokół nr 3/18 z posiedzenia odbytego w dniu 13 grudnia 2018 r.

Ad. 4

Komisja ustaliła termin następnego posiedzenia na dzień 24 stycznia 2019 r. o godz. 15³⁰.

Na tym protokół zakończono.

Posiedzenie Komisji trwało od godz. 15³⁰ – 17⁰⁵.

Protokołowała:

M. Kowal

Przewodniczący
Komisji Ochrony Zdrowia,
Środowiska i Pomocy Społecznej
Andrzej Jakubowski